

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Michala Kadlečka a soudců JUDr. Petry Flídrové a JUDr. Pavla Holzbauera ve věci

žalobce: **Pohledávky & Poradenství s. r. o.**, IČO XXXXX40981
sídlem Cejl 40/107, 602 00 Brno
zastoupený advokátem Mgr. Bc. Lumírem Šindelářem
sídlem Jiráskova 495, 664 61 Rajhrad

proti
žalovaným: **1/ L.Š.**, narozená XXXXX
bytem XXXXX

2/ M.Z., svěřenský správce Svěřeneckého fondu ve prospěch **D.Z.**,
narozená XXXXX
bytem XXXXX

obě zastoupeny advokátkou Mgr. Evou Grabarczykovou
sídlem Pellicova 174/1, 602 00 Brno

o neúčinnosti právního jednání

o odvolání žalobce proti rozsudku Městského soudu v Brně ze dne 3. 10. 2019, č. j. 45 C 166/2015-110,

takto:

I. Rozsudek soudu I. stupně **se** v odvoláním napadené části výroku I. bod 3. a ve výroku III. ve vztahu mezi žalobcem a žalovanou 2/ **potvrzuje.**

II. Žalobce je povinen zaplatit žalované 2/ na náhradě nákladů odvolacího řízení částku 3.388 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám zástupkyně žalované 2/ Mgr. Evy Grabarczykové.

Odůvodnění:

1. Rozsudkem, který byl napaden odvoláním soud I. stupně zamítl žalobu, kterou se žalobce domáhal určení právní neúčinnosti:
  1. smlouvy o převodu podílu ze dne 6. 1. 2014, kterou M.Z., nar. XXXXX, převedla svůj podíl ve společnosti XXXXX s. r. o., IČ XXXXX, se sídlem XXXXX, na žalovanou 1/, v rozsahu 100% obchodního podílu a vkladu 200.000 Kč (dále jen „smlouva o převodu obchodního podílu“);
  2. darovací smlouvy ze dne 10. 10. 2014, kterou M.Z., nar. XXXXX, darovala nemovité věci, a to pozemek p. č. XXXXX, pozemek p. č. XXXXX, pozemek p. č. XXXXX, pozemek p. č. XXXXX, pozemek p. č. XXXXX, pozemek p. č. XXXXX, pozemek p. č. XXXXX, vše původně zapsané na LV č. XXXXX pro katastrální území XXXXX, obec Brno, vedené v katastru nemovitostí u Katastrálního úřadu pro Jihomoravský kraj, KP Brno město, žalované 1/ (dále jen „darovací smlouva“);
  3. článku III. smlouvy o vytvoření svěřenského fondu ze dne 17. 7. 2015, jak je uvedena v notářském zápise notářky JUDr. Marie Matouškové sp. zn. NZ 371/2015, N 422/2015, kterým žalovaná 1/ vyčlenila ze svého výlučného majetku do Svěřenského fondu ve prospěch D.Z. nemovitosti, a to pozemek p. č. XXXXX, pozemek p. č. XXXXX, pozemek p. č. XXXXX, pozemek p. č. XXXXX, pozemek p. č. XXXXX, pozemek p. č. XXXXX, pozemek p. č. XXXXX, vše zapsané na LV č. XXXXX pro katastrální území XXXXX, obec Brno, vedené v katastru nemovitostí u Katastrálního úřadu pro Jihomoravský kraj, KP Brno-město, dále podíl ve společnosti XXXXX s. r. o., se sídlem na ulici XXXXX, IČ XXXXX v rozsahu 100% obchodního podílu a dále členský podíl v Bytovém družstvu XXXXX, družstvo, IČ XXXXX, se sídlem Brno, XXXXX, se kterým je spojeno právo užívání nebytové jednotky číslo XXXXX v domě na ul. XXXXX v Brně (to vše výrok I). Dále byla žalobci uložena povinnost zaplatit žalované 1/ na náhradě nákladů řízení částku 6.171 Kč (výrok II) a žalované 2/ na náhradě nákladů řízení částku 9.559 Kč, oběma do 3 dnů od právní moci rozsudku k rukám jejich zástupkyně (výrok III).
2. Proti rozsudku, části výroku I o zamítnutí žaloby na určení neúčinnosti vyčlenění předmětného majetku do svěřenského fondu, ve vztahu k žalované 2/, podal odvolání žalobce. V odvolání uvedl, že vyčlenění majetku do svěřenského fondu naplňuje všechny skutkové podstaty uvedené v ustanovení § 594 občanského zákoníku. Svěřenský fond měl z tohoto právního jednání prospěch, protože jinak by nevznikl a jako právnímu nástupci mu musely být známy okolnosti, pro něž by se věřitel mohl dovolat neúčinnosti právního jednání, neboť správcem tohoto fondu je dlužnice žalobce. Vyčlenění majetku bylo navíc bezúplatné a svěřenský fond jako právní nástupce je osoba blízká dlužníku. I když byl majetek vyčleněn na základě právního jednání zakladatele, může být smlouvě o vyčlenění tohoto majetku odporováno, neboť přes osobu zakladatele správce „dědí“ svou historii, a to i k věřitelům právních předchůdců. Svěřenský fond může sloužit jako jistá ochrana majetku před nároky věřitelů, nikoli však před nároky věřitelů již existujících. Žalobce nesouhlasí se závěrem, že svěřenský fond není pasivně legitimován v řízení a v tomto směru poukazuje na rozhodnutí Krajského soudu v Českých Budějovicích sp. zn. 42 ICm 2544/2016, ze kterého vyplývá, že v insolvenčním prostředí může být svěřenský fond v odpůrcí žalobě aktivně legitimován. Nic tedy nebrání tomu, aby mohl být v předmětném řízení legitimován pasivně. Soud I. stupně se navíc nevypořádal s navrhovaným důkazem, a to evidencí členů družstva a není tak postaveno najisto, zda bylo disponováno prostřednictvím obchodní společnosti XXXXX, s. r. o., i s podílem v bytovém družstvu. Právní jednání je navíc rozporné s dobrými mravy, neboť jednání dlužnice bylo kvalifikováno jako trestný čin majetkové povahy, kterého se měla dopustit paní M.Z., mimo jiné i vůči žalobci. Z těchto důvodů navrhuje zrušení rozsudku soudu I. stupně a vrácení věci k dalšímu jednání.
3. Žalovaná 2/ navrhla potvrzení rozsudku soudu I. stupně.

4. Krajský soud v Brně, jako soud odvolací (§ 10 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, dále jen „o. s. ř.“) po zjištění, že odvolání bylo podáno osobou k tomu oprávněnou – účastníkem řízení (§ 201 o. s. ř.), v zákonem stanovené lhůtě (§ 204 odst. 1 o. s. ř.) a směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je odvolání přípustné (§ 201, § 202 o. s. ř. a contrario), přezkoumal rozsudek soudu I. stupně v odvoláním napadené části, a to pouze ve vztahu k žalované 2/, a části výroku I., bod 3. a ve výroku III o náhradě nákladů řízení. Ostatní části výroku I a výrok II nebyly odvoláním napadeny a samostatně již nabyly právní moci (§ 206 odst. 2 o. s. ř.).
5. *Podle ustanovení § 594 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále jen „o. z.“) neúčinnosti právního jednání se lze dovolat proti tomu, kdo s dlužníkem právně jednal, nebo kdo z právního jednání přímo nabyl prospěch, vůči jeho dědici nebo vůči tomu, kdo nabyl jmění při přeměně právnické osoby jako její právní nástupce.*
6. *Podle odstavce 2 téhož ustanovení vůči jinému právnímu nástupci se lze neúčinnosti dovolat jen tehdy, jestliže*
  - a/ *právnímu nástupci musely být známy okolnosti, pro něž by se věřitel mohl dovolat neúčinnosti právního jednání,*
  - b/ *právní nástupce nabyl právo bezúplatně, anebo*
  - c/ *je právním nástupcem osoba blízká, ledaže jí v době, kdy právo po předchůdci nabyla, nemusely být známy okolnosti, pro něž by se věřitel mohl dovolat neúčinnosti právního jednání.*
7. Žalobce se žalobou podanou dne 28. 7. 2015 domáhal určení neúčinnosti smlouvy o převodu obchodního podílu ze dne 6. 1. 2014, kterou M.Z., nar. XXXXX, převedla svůj podíl ve společnosti XXXXX s. r. o., IČ XXXXX, se sídlem XXXXX, na svou matku - žalovanou 1/. Následnými podáními ze dne 12. 4. 2016 a ze dne 29. 5. 2017 žalobce navrhl, aby do řízení vstoupil další účastník - M.Z., svěřenský správce Svěřenského fondu ve prospěch D.Z.. Vstup další žalované do řízení byl připuštěn usnesením Městského soudu v Brně ze dne 21. 8. 2017, č. j. 45 C 166/2015-45. Žalobce upravil žalobní petit tak, že vůči oběma žalovaným se domáhal určení neúčinnosti právních jednání specifikovaných ve výroku I tohoto rozsudku. Usnesením Městského soudu v Brně ze dne 28. 2. 2018, č. j. 45 C 166/2015-47, byla změna žaloby připuštěna.
8. Ze „smlouvy o převodu obchodního podílu“ a „darovací smlouvy“ bylo zjištěno, že tyto uzavřela M.Z., dlužnice právního předchůdce žalobce UNITED CAPITAL INC. a žalovaná 1/ L.Š.. Aktivní věcnou legitimaci k podání žaloby na určení neúčinnosti právního jednání dlužnice žalobce prokázal smlouvou o postoupení pohledávky ze dne 15. 4. 2014, uzavřenou se společností UNITED CAPITAL INC. a vykonatelným notářským zápisem NZ 1260/2012, N 1395/2012, sepsaným dne 18. 10. 2012 JUDr. Lubomírem Mikou, notářem v Brně.
9. Z notářského zápisu ze dne 17. 7. 2015 NZ 371/2015, N 422/2015, sepsaného JUDr. Danou Klanicovou, notářskou kandidátkou, trvalým zástupcem JUDr. Marie Matouškové, notářky v Brně, bylo zjištěno, že smlouvu o vytvoření svěřenského fondu uzavřely žalovaná 1/ L.Š. a M.Z.. Do svěřenského fondu vyčlenila jeho zakladatelka L.Š. ze svého výlučného vlastnictví majetek specifikovaný pod bodem I této smlouvy, mimo jiné nemovité věci, které nabyla na základě „darovací smlouvy“ a podíl v obchodní korporaci XXXXX s.r.o., který nabyla na základě „smlouvy o převodu obchodního podílu“.
10. Ze shora uvedeného vyplývá, že žalobce se v tomto řízení domáhá jednak určení neúčinnosti právního jednání dlužnice M.Z., ale také neúčinnosti právního jednání žalované 1/ L.Š., která však dlužnicí žalobce, respektive jeho právního předchůdce nebyla.
11. Neúčinnosti právního jednání se lze dovolat, tedy pasivně věcně legitimovaným, jak vyplývá z výše citovaného ustanovení § 594 odst. 1 o. z., je ten, kdo s dlužníkem právně jednal, nebo kdo z právního jednání přímo nabyl prospěch, ale může jím být i jejich univerzální právní nástupce (dědic či právní nástupce právnické osoby při její přeměně). Vůči jinému – singulárnímu právnímu nástupci, občanský zákoník v odstavci 2 citovaného ustanovení připouští možnost dovolat se neúčinnosti právního jednání jen za splnění zvláštních, tam vyjmenovaných podmínek, stále se však jedná o vyslovení neúčinnosti původního, věřitele zkracujícího, právního jednání dlužníka (zde

vymezeného pod body 1. a 2. výroku I rozsudku soudu I. stupně). A nikoli až následného právního jednání toho, kdo měl z původního právního jednání s dlužníkem prospěch.

12. S ohledem na výše uvedené tak lze sice připustit, že svěřenský správce může být pasivně věcně legitimován v řízení o neúčinnost právního jednání, a může být i účastníkem řízení, byť sám svěřenský fond je entitou bez právní subjektivity a svěřenský fond sám jako účastník řízení (§ 19 o. s. ř.) vystupovat nemůže (srov. *zmiňovaný rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích Budějovicích ze dne 30. 5. 2017, sp. zn. 42 ICM 2544/2016; usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. 12. 2020, sp. zn. 27 Cdo 3033/2019*). Zdůraznit je třeba i to, že M.Z. není účastnicí řízení jako fyzická osoba, ale jako svěřenský správce Svěřenského fondu ve prospěch D.Z.. Podané žalobě v odvoláním napadené části (ve vztahu proti žalované 2/ jako svěřenskému správci a vztahující se k jednání vyslovení právní neúčinnosti jednání pod bodem 3. - Smlouvy o vytvoření svěřenského fondu ze dne 17. 7. 2015, vyhovět nelze, neboť se nejedná o dovolání se právní neúčinnosti jednání původního právního dlužníka, nýbrž až toho (žalované 1/), kdo z původního právního jednání dlužníka nabyl prospěch. Postihnout následné jednání toho s dlužníkem jednal a měl z tohoto jednání prospěch, a učinit takové jednání předmětem řízení o vyslovení právní neúčinnosti, citované ustanovení § 594 o. z. neumožňuje. Vzhledem k tomu, jak žalobce vymezil rozsah odvolacího přezkumu - pouze ve vztahu ke shora uvedenému právnímu jednání žalované 1/vůči žalované 2/ pod bodem 3. výroku I napadeného rozsudku, byl zamítavý rozsudek soudu I. stupně v části napadené odvoláním jako ve výroku správný podle § 219 o. s. ř. potvrzen. Za správný lze mít i nákladový výrok III ve vztahu mezi žalobcem a žalovanou 2/, na jeho odůvodnění lze pro stručnost odkázat.
13. O náhradě nákladů odvolacího řízení bylo rozhodnuto podle ustanovení § 224 odst. 1 a § 142 odst. 1 o. s. ř. V řízení před odvolacím soudem úspěšně žalované 2/ byla vůči žalobci přiznána náhrada nákladů odvolacího řízení spočívajících v nákladech jejího zastoupení advokátkou, a to za jeden úkon právní služby (účast u jednání soudu dne 9. 12. 2021) v sazbě mimosmluvní odměny ve výši 2.500 Kč (§ 11 odst. 1 písm. g/, § 9 odst. 3 písm. a/ a § 7 bod 5. vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu), dále paušální náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 1, 3 advokátního tarifu) a náhrada 21% daně z přidané hodnoty, jejíž je zástupkyně žalované plátkyní (§ 137 odst. 3 o. s. ř.) ve výši 588 Kč, tedy celkem částka 3.388 Kč. Tuto byl žalobce zavázán zaplatit žalované ve lhůtě do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku (§ 160 odst. 1 o. s. ř.) k rukám zástupkyně žalované 2/ - advokátky (§ 149 odst. 1 o. s. ř.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat dovolání do dvou měsíců ode dne jeho doručení k Nejvyššímu soudu, prostřednictvím soudu I. stupně (Městského soudu v Brně), za splnění podmínek uvedených v ustanovení § 237 o. s. ř., tedy jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která do rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak. Přípustnost dovolání je oprávněn zkoumat jen dovolací soud (§ 239 o. s. ř.).

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí / exekuci.

Brno 16. prosince 2021

Mgr. Michal Kadleček v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Simona Procházková.